ਮੈਸਰਜ਼ ਆਈਨੈਕਸ ਰੀਨਿਊਏਬਲਜ਼ ਲਿ.

ਬਨਾਮ

ਜਯੇਸ਼ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲਸ ਲਿਮਿਟੇਡ

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1556)

13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2021

[ਆਰ. ਐੱਫ. ਨਰੀਮਨ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996: ਸੈਕਸ਼ਨ 20 (1) ਅਤੇ 34 – ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ /ਸਥਾਨ - ਆਯੋਜਿਤ - ਆਯੋਜਿਤ: ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਸਥਾਨ / ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ - ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਸਥਾਨ / ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਜੈਪੁਰ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ - ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਥਾਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ/ਸੀਟ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁਣ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਹੈ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਪੈਰਾ 12.3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸਥਾਨ/ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਜੈਪੁਰ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11][381-ਐਫ-ਜੀ]

1.2 ਇਹ ਕੇਸ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਥਾਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ /ਸੀਟ ਵਜੋਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13] [384-ਐਫ-ਜੀ; 385-ਏ-ਬੀ]

1.3 ਜੈਪੁਰ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਥਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 20 (1) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਸਥਾਨ/ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (3) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੈਪੁਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਹੁਣ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਚੋਲਗੀ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜੈਪੁਰ ਇਕ ਸਥਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਖਰੀਦ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8.5 ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੁਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 34 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17 ਅਤੇ 18] [386-ਈ-ਐਚ; 387-ਏ]

ਵੀਡੀਓਕਾਨ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ (2011) 6 ਐਸਸੀਸੀ 161 : [2011] 8 ਐਸਸੀਆਰ 569 - *ਵਿਲੱਖਣ. ਬੀਐਸਜੀ ਐਸਜੀਐਸ ਸੋਮਾ ਜੇਵੀ ਬਨਾਮ ਐਨਐਚਪੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ* (2020) 4 ਐਸਸੀਸੀ 234: [2019] 17 ਐਸਸੀਆਰ 742; *ਇੰਡਸ ਮੋਬਾਈਲ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਡਾਟਾਵਿੰਡ ਇਨੇਵੇਸ਼ਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ,* (2017) 7 ਐਸਸੀਸੀ 678: [2017] 4 ਐਸਸੀਆਰ 744; *ਭਾਰਤ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਕੈਸਰ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼* ਇੰਕ (2012) 9 ਐਸਸੀਸੀ 552 : [2012] 12 ਐਸਸੀਆਰ 327 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2019] 17 ਐਸਸੀਆਰ 742	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 8**
[2012] 12 ਐਸਸੀਆਰ 327	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 13**
[2011] 8 ਐਸਸੀਆਰ 569	**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 16**
[2017] 4 ਐਸਸੀਆਰ 744	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 17**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1556.

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 09.10.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2019 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 9536 ਵਿੱਚ।

ਸਚਿਨ ਦੱਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸਾਹਿਲ ਚੋਪੜਾ, ਨਿਤਿਨ ਗੁਪਤਾ, ਆਤਿਫ ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ, ਅਨਵਿਤ ਸੀਮਾਂਸ਼, ਸਈਦ ਮਹਿਦੀ ਇਮਾਮ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਪੂਰਵੀਸ਼ ਜਿਤੇਂਦਰ ਮਲਕਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਧਾਰਿਤਾ ਪੂਰਵੀਸ਼ ਮਲਕਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਾ ਗੋਰਸੀਆ, ਜਿਤੇਂਦਰ ਐਮ ਮਲਕਾਨ, ਆਲੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇਹਾ ਅੰਬਾਸ਼ਠਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਦਿਨੀ ਛਾਬੜਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਆਈਨੈਕਸ ਰੀਨਿਊਏਬਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ["ਅਪੀਲਕਰਤਾ"] ਦੁਆਰਾ 2019 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 9536 ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜੈਪੁਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

3. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

28 ਜਨਵਰੀ, 2012 ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਗੁਜਰਾਤ ਫਲੋਰੋਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ("**ਜੀਐਫਐਲ**") ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੈਸ਼ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ["**ਉੱਤਰਦਾਤਾ**"] ਵਿਚਕਾਰ ਵਿੰਡ ਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਖਰੀਦ ਆਰਡਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਖਰੀਦ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8.5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> "8.5 ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
>
> ਵਿਚੋਲਗੀ ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਇੱਕ-ਇੱਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵਾਂ [ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨਾਂ] ਦੁਆਰਾ ਅੰਪਾਇਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਲੌਤਾ ਵਿਚੋਲਗੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਜੈਪੁਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅੰਤਮ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਚੋਲੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ: ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਲਈ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੇ।

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਰਾਏ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਜਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

4. ਜੀਐਫਐਲ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਮੰਦੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਇਹ 30 ਮਾਰਚ, 2012 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜੀਐਫਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਤਬਾਦਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਤਬਾਦਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 9.11 ਅਤੇ 9.12 ਨੇ ਵਡੋਦਰਾ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਡੋਦਰਾ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

5. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ 5 ਸਤੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਕੇ.ਬੁਚ (ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ) ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ 28.01.2012 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇਕੋ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ।

6. ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ 28 ਜੁਲਾਈ, 2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 10 ਮਾਰਚ, 2017 ਤੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ 38,97,150/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ 31,32,650/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲਾਗਤਾਂ ਵਜੋਂ 2,81,000/- ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਵਿਆਜ ਇਨਾਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 15% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ ੩੪ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਤਬਾਦਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਵਡੋਦਰਾ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਤਬਾਦਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 9.11 ਅਤੇ 9.12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਵਡੋਦਰਾ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 2019 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 9536 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਰੀਦ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਖਰੀਦ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 8.5 ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਜੈਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸਚਿਨ ਦੱਤਾ ਨੇ ਖਰੀਦ ਆਰਡਰ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਤਬਾਦਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ / ਸਥਾਨ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਬਣ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀਐਸਜੀ ਐਸਜੀਐਸ ਸੋਮਾ ਜੇਵੀ ਬਨਾਮ ਐਨਐਚਪੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ(2020) 4 ਐਸਸੀਸੀ 234 ["ਬੀਜੀਐਸ ਐਸਜੀਐਸ"] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪੂਰਵੀਸ਼ ਜਿਤੇਂਦਰ ਮਲਕਾਨ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਨੇ **ਵੀਡੀਓਕਾਨ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ** ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ, (2011) 6 ਐਸਸੀਸੀ 161 ["ਵੀਡੀਓਕਾਨ"] ਅਤੇ ਇੰਡਸ ਮੋਬਾਈਲ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਡਾਟਾਵਿੰਡ ਇਨੇਵੇਸ਼ਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, (2017) 7 ਐਸਸੀਸੀ 678 ["ਇੰਡਸ ਮੋਬਾਈਲ"] ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੌਂਪਣਾ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜੈਪੁਰ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਸਲ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਇਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੈਪੁਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

10. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਥਾਨ / ਸਥਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ. ਪੈਰਾ 12.3 ਵਿਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ:

> "12.3 ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਕੋ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਜੈਪੁਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਜੈਪੁਰ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਮਾਣਯੋਗ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

11. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ/ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਜੈਪੁਰ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਸੀਟ ਦਾ।

12. **ਬੀਜੀਐਸ ਐਸਜੀਐਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:

"32. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ "ਨਿਆਂਇਕ ਸੀਟ" ਦੀ ਨਵੀਂ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੁਆਰਾ ਇਸ "ਸੀਟ" ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੁਣ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੱਸਣ ਲਈ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਥਾਨ ਵੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਅਦਾਲਤ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੀਟ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਸੰਬੰਧ ਜੋ ਫਿਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੈ - ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ - ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ-ਦਰ-ਕੇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

*** *** ***

48. "ਅਦਾਲਤ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਵੀ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਿੱਚ, ਇਕੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਅਜਿਹੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਮ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ "ਜਗ੍ਹਾ" ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਇਕੱਲੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ "ਸਥਾਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਈ) (i) ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

49. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਉਲਟ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਓ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੀਟ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇਗਾ, ਜੋ ਬਾਲਕੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਫਿਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ - ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਸੀਟ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਵੀ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਕੋਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਕ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਪੈਰਾ 96 ਵਿੱਚ ਬਾਲਕੋ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸੀਟ ਬਣਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸੀਟ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪੂਰੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

*** *** ***

53. *ਇੰਡਸ ਮੋਬਾਈਲ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ* ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਹਵਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 19 (ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਪਲ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਫਿਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ "ਸੀਟ" 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ।

*** *** ***

82. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ "ਸਥਾਨ" ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ "ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈ" ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ "ਸਥਾਨ" ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ "ਸੀਟ" ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਉਲਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ, ਮਾਹਰਾਂ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਜਾਂ ਰੱਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ" ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ "ਸਥਾਨ" ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਹੈ,

ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ, ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸਥਾਨ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ "ਸੀਟ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ 'ਤੇ "ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ" ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੀਟ ਹੈ. ਇਹ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਉਲਟ ਇੰਡੀਸੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸਥਾਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ "ਸਥਾਨ" ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ "ਸੀਟ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ "ਸੀਟ" ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਪਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ "ਸਥਾਨ", ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੀਟ ਹੋਵੇਗੀ. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ "ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਥਾਨ" ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਫਿਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਸੀਟ" ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

*** *** ***

98. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਆਖਰਕਾਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਨਾਮਾਂ 'ਤੇ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ "ਸੀਟ" ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, 1996. ਇਸ ਲਈ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, "ਸੀਟ" ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ "ਸੀਟ" ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

13. ਇਹ ਕੇਸ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 49 ਅਤੇ 71 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਪੈਰਾ 49 ਸਿਰਫ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਕੈਸਰ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਕ, (2012) 9 ਐਸਸੀਸੀ 552 ["ਬਾਲਕੋ"] ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਪੈਰਾ 71 ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ

ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਥਾਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ /ਸੀਟ ਵਜੋਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

14. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਵੀਡੀਓਕਾਨ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਸਿਰਫ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵੀਡੀਓਕਾਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਪੈਰਾ 34.12 ਸੀ ਜੋ 'ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 35.2 ਜੋ 'ਸੋਧ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> "34.12. *ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ* - ਇਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਲੇ ਮਾਹਰ, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਕੁਆਲਾਲੰਪੁਰ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਧਾਰਾ 33.1 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
>
> 35.2 *ਸੋਧ-* ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ, ਸੋਧਿਆ, ਵਿਭਿੰਨ ਜਾਂ ਪੂਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੋਧ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੱਸੀ ਜਾਵੇਗੀ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:-

> 20. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਕੁਆਲਾਲੰਪੁਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਟ ਸੀ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੀਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 5 ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੀਐਸਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 34.12 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਕੁਆਲਾਲੰਪੁਰ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਸਾਰਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਕਾਰਨ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਮਸਟਰਡਮ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲੰਡਨ ਵਿਖੇ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਲੰਡਨ ਵਿਖੇ 14-10-2003 ਅਤੇ 15-10-2003 ਨੂੰ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੀਟ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਕੀ ਇਹ ਕੁਆਲਾਲੰਪੁਰ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੀਟ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ? ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੀਐਸਸੀ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

21. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਕੁਆਲਾਲੰਪੁਰ ਸੀ. ਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਧਾਰਾ 34.12 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਪੀਐਸਸੀ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੀਟ ਕੁਆਲਾਲੰਪੁਰ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 34.12 ਵਿਚ ਸੋਧ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਕੁਆਲਾਲੰਪੁਰ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 35.2 ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੋਧ ਦੀ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਵੀਡੀਓਕਾਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਧਿਰਾਂ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।

17. ਇੰਡਸ ਮੋਬਾਈਲ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 18 ਅਤੇ 19 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਪੁਰ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ "ਸਥਾਨ" ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 20 (1) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਸਥਾਨ/ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (3) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, 1996, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੈਪੁਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਹੁਣ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਟ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਥਾਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਜੈਪੁਰ ਇੱਕ "ਸਥਾਨ" ਵਜੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਖਰੀਦ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8.5 ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਕਾਨ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਟ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੁਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਹੈ।

18. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 34 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

19. ਮਿਤੀ 12.12.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2019 ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 117 ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 40,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਹੁਣ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 34 ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 34 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਇਸ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ।

20. ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

21. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Manjeet Singh
MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Flour
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669